

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Václava Trajera a soudců Mgr. Ladislava Vaško a Ing. Mgr. Martina Jakuba Bruse ve věci

žalobce: **Hygi družstvo**, IČO: 00029459,
sídlem Bořivojova 3130, 415 01 Teplice,
zastoupen AGIS účetnictví a daně, a. s., IČO: 25008340,
sídlem Moskevská 1/14, 434 01 Most,

proti

žalovanému: **Finanční úřad pro Ústecký kraj**,
sídlem Velká Hradební 39/61, 400 21 Ústí nad Labem,

o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou na ochranu proti nečinnosti podle § 79 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) se žalobce prostřednictvím své tehdejší zástupkyně domáhal toho, aby soud uložil žalovanému povinnost vydat osvědčení o registraci žalobce jako plátce daně z přidané hodnoty od 1. 9. 2018. Žalobce se v žalobě Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

současně domáhal toho, aby soud uložil žalovanému povinnost nahradit žalobci náklady soudního řízení.

Žaloba

2. V žalobě žalobce předeslal, že dne 10. 8. 2018 u žalovaného podal přihlášku k registraci k dani z přidané hodnoty (dále jen „nová přihláška“) z důvodu dosažení zákonem stanoveného obratu, tedy z důvodu odlišeného oproti předchozí přihlášce ze dne 14. 12. 2017 (dále jen „původní přihláška“). Žalobce popsal, že žalovaný novou přihlášku zaevidoval pod č. j. 1945245/18, nicméně na ni nijak nereagoval, a proto žalobce dne 18. 9. 2018 podal k Odvolacímu finančnímu ředitelství podnět k ochraně před nečinností žalovaného podle § 38 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“). Tento podnět však Odvolací finanční ředitelství odložilo. Podle žalobce nepostupoval žalovaný v souladu s platnou právní úpravou, neboť novou přihlášku posoudil jako doplnění odvolání proti rozhodnutí o původní přihlášce. Žalobce poznamenal, že v opakovaném podání přihlášky nelze spatřovat podvodné jednání, přičemž případné znaky podvodného jednání měly být navíc zkoumány v samostatném řízení o nové přihlášce tak, aby žalobce mohl řádně uplatňovat svá práva. Pokud žalovaný nevyužil možnosti prověřit údaje uvedené v nové přihlášce, podle žalobce mu nezbyvá než vydat osvědčení o tom, že žalobce se ze zákona stal plátcem daně z přidané hodnoty k 1. 9. 2018.

Vyjádření žalovaného k žalobě

3. Žalovaný ve svém písemném vyjádření popsal dosavadní průběh řízení a konstatoval, že postupoval v souladu s § 101 odst. 4 daňového řádu, a tedy nemohl stejné právo nebo stejnou povinnost uložit ze stejného důvodu těmům příjemci. Podotkl, že o původní přihlášce podané dne 14. 12. 2017 nebylo dosud pravomocně rozhodnuto, a proto novou přihlášku podanou dne 10. 8. 2018 posoudil jako doplnění žalobcova odvolání proti rozhodnutí o zamítnutí registrace k dani z přidané hodnoty ze dne 6. 2. 2018, č. j. 259874/18/2514-00510-507778. S odkazem na vyrozumění Odvolacího finančního ředitelství ze dne 11. 10. 2018, č. j. 45466/18/5100-41454-712447, vztahující se k žalobcovu podnětu na ochranu proti nečinnosti, žalovaný trval na tom, že novou přihlášku posoudil správně a že mu nevznikla povinnost vydat rozhodnutí o registraci. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu pro nedůvodnost zamítl.

Replika žalobce k vyjádření žalovaného

4. V replice ze dne 10. 12. 2018 žalobce uvedl, že pro užití § 101 odst. 4 daňového řádu nebyly splněny podmínky, neboť nešlo o řízení vedená ze stejného důvodu. Připomněl, že původní přihláškou se domáhal dobrovolné registrace k dani z přidané hodnoty podle § 6f zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o dani z přidané hodnoty“), zatímco novou přihlášku podal proto, že se stal plátcem daně z přidané hodnoty ze zákona, a to z důvodu překročení obratu podle § 6 odst. 1 téhož zákona. Žalobce odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 2 Afs 214/2017, z něhož dovodil, že povinná registrace k dani z přidané hodnoty má deklaratorní povahu. Zdůraznil, že v případě pochybností o správnosti nebo úplnosti údajů uvedených v přihlášce měl být vyzván k vysvětlení, doložení nebo doplnění, což by mělo platit i v případě podezření na daňový podvod. Závěrem žalobce odmítl, že by Odvolací finanční ředitelství ve zmíněném vyrozumění potvrdilo správnost procesního postupu

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

žalovaného, když pouze konstatovalo, že nebyly splněny podmínky pro podání podnětu na ochranu před nečinností podle § 38 daňového řádu.

Posouzení věci soudem

5. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez jednání, neboť žalobce i žalovaný s tím výslovně souhlasili.
6. Soud předepisuje, že žalobou na ochranu proti nečinnosti správního orgánu podle § 79 odst. 1 s. ř. s. se žalobce může po bezvýsledném vyčerpání prostředků k nápravě nečinnosti ve správním řízení domáhat, aby soud uložil příslušnému nečinnému správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení. Žalovaným je podle odstavce 2 téhož ustanovení ten správní orgán, jenž má podle žalobního tvrzení povinnost rozhodnutí či osvědčení vydat. Podle § 81 odst. 1 s. ř. s. soud o této žalobě rozhoduje na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí.
7. Podmínky řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu jsou podle názoru soudu splněny, neboť žalobce podal žalobu včas a po bezvýsledném vyčerpání prostředků k ochraně proti nečinnosti ve správním řízení, jak vyplývá ze žalobcova podnětu ze dne 18. 9. 2018 k ochraně před nečinností žalovaného a z vyrozumění Odvolacího finančního ředitelství ze dne 11. 10. 2018, č. j. 45466/18/5100-41454-712447, které tento podnět odložilo, neboť neshledalo důvody pro postup podle § 38 odst. 3 daňového řádu.
8. Na tomto místě soud konstatuje, že po přezkoumání skutkového a právního stavu a po prostudování obsahu předložené spisové dokumentace dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
9. Soud zdůrazňuje, že žalobce se žalobou domáhal vydání osvědčení o tom, že je od 1. 9. 2018 registrován jako plátce daně z přidané hodnoty. Soud se proto zabýval výhradně otázkou, zda žalovanému svědčí povinnost vydat osvědčení o registraci žalobce jako plátce daně z přidané hodnoty, či nikoli.
10. Podle § 129 odst. 1 daňového řádu platí, že *„[s]právce daně rozhodne o registraci ve lhůtě 30 dnů ode dne podání přihlášky, popřípadě ode dne odstranění jejích vad; ve zvlášť složitých případech může tuto lhůtu prodloužit nejblíže nadřazený správce daně.“* Z citovaného ustanovení jednoznačně vyplývá, že o registraci se nevydává osvědčení, nýbrž rozhodnutí, přičemž tato právní úprava je součástí daňového řádu od počátku jeho účinnosti dne 1. 1. 2011. Rovněž zákon o dani z přidané hodnoty s účinností od 1. 1. 2009 nahradil dosavadní osvědčení o registraci k dani z přidané hodnoty rozhodnutím o registraci k této dani (srov. znění § 94 a § 95 tohoto zákona do 31. 12. 2008 a od 1. 1. 2009). Soud proto konstatuje, že žalovaný nemohl být nečinný při vydání osvědčení o registraci žalobce k dani z přidané hodnoty, neboť v době podání nové přihlášky žalovanému nesvědčila a ani v současnosti mu nesvědčí povinnost takové osvědčení vydat.
11. Soud dále podotýká, že žaloba ani žalobní petit nevykazovaly žádné vady, které by soud musel odstraňovat podle § 37 odst. 5 s. ř. s., a soudu nepřísluší poučovat účastníky řízení o hmotném právu, nýbrž výhradně o jejich procesních právech uplatnitelných v soudním řízení, a to toliko v rozsahu nezbytném pro to, aby v řízení neutrpěli újmu (srov. § 36 odst. 1 s. ř. s.). Jak uvedl Ústavní soud v nálezu ze dne 15. 1. 2019, sp. zn. III. ÚS 2634/18, dostupném na nalus.usoud.cz, *„[z] hlediska ústavních požadavků je v rámci poučovací povinnosti soudu přípustné jen takové poučení, které se nikterak nedotýká vzájemného Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.*

procesního postavení účastníků (zvyhodnění jednoho vůči druhému), a tudíž ani ústavního požadavku na nestrannost soudu. Obecným soudem poskytnuté poučení nikterak nesmí zmenšit vlastní odpovědnost účastníka řízení za jeho procesní postup v řízení, včetně odpovědnosti za to, zda v řízení před obecným soudem vystupuje sám nebo za pomoci zástupce, včetně vlastní odpovědnosti za jeho volbu. ... Úkolem soudu ve správním soudnictví není spolupodílet se na formulaci návrhu (žaloby), nahrazoval by tím činnost navrhovatele (žalobce) a přestal vystupovat jako nestranný rozhodce sporu. Žaloby stěžovatelů, které směřovaly proti opatřením obecné povahy, netrpěly nesrozumitelností, neurčitostí či vnitřní rozporností. Kdyby správní soud za této situace prostřednictvím poučení vedl stěžovatele k tomu, jakým způsobem mají své žaloby přeformulovat, aby dosáhli žádaného účinku, nešlo by již o nestranný postup.“ S tímto názorem Ústavního soudu se zdejší soud plně ztotožňuje a dodává, že v situaci, kdy se žalobce žalobou na ochranu proti nečinnosti správního orgánu domáhá vydání osvědčení o konkrétním obsahu a v tomto smyslu zcela konzistentně formuluje jak návrh výroku rozsudku, tak i vlastní text žaloby, soudu nepřisluší poučovat žalobce o tom, že se měl namísto vydání osvědčení domáhat vydání rozhodnutí.

12. V projednávané věci byl proto soud povinen respektovat žalobcem formulovaný a po formální stránce bezvadný návrh výroku rozsudku, který plně korespondoval s obsahem podané žaloby, a nemohl tudíž zkoumat, zda byl případně žalovaný nečinný při vydání rozhodnutí o registraci žalobce k dani z přidané hodnoty, či nikoli.
13. S ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti vyhodnotil soud žalobu požadující vydání osvědčení o registraci žalobce jako plátce daně z přidané hodnoty ke dni 1. 9. 2018 v situaci, kdy žalovaný nebyl nositelem zákonné povinnosti (a dokonce ani zákonného oprávnění) takové osvědčení vydat, jako zcela nedůvodnou, a proto ji podle § 81 odst. 3 s. ř. s. zamítl.
14. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly, ani jejich náhradu nepožadoval, proto soud vyslovil, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů řízení právo.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje,

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 11. března 2020

Mgr. Václav Trajer, v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)